

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

ια να μη
μένετε
θεατές
στα γεγονότα

ΔΕΥΤΕΡΑ 2 Σεπτεμβρίου 1996

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΑΔΕΣΜΕΥΤΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΕΤΟΣ 22ο • Αρ. φύλλου 6.350 • ΔΡΑΧΜΕΣ 200

Οι λίστες ΠΑΣΟΚ σε 28 περιφέρειες

Όλα τα ονόματα των υποψηφίων του ΠΑΣΟΚ σε 28 νομούς της χώρας. Οι λίστες των υποψηφίων για τις υπόλοιπες περιφέρειες θα ανακοινωθούν σήμερα, μετά την τελική επεξεργασία τους από το Εκτελεστικό Γραφείο, όπως αυτό εξουσιοδοτήθηκε από την Κεντρική Επιτροπή. **ΣΕΛ. 11-13**

ΚΑΙ ΑΠΟ ΣΗΜΕΡΑ

ΣΤΗΝ «Ε» ΚΑΙ ΤΗΝ «ΚΕ»

3 βιβλία & 3 βιντεοκασέτες

Μια μεγάλη ιστορία γραμμένη με...

ΓΚΟΛ ΚΑΙ ΤΡΙΠΟΝΤΑ

Αποκτήστε το μεγάλο αθλητικό έργο, 3 βιβλία και 3 βιντεοκασέτες με θέμα την «ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ» και «ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΜΠΑΣΚΕΤ». **ΣΕΛ. 33**

ΤΟ Β' ΜΕΡΟΣ της συνέντευξης στην «Ε»

ΔΙΠΛΟ ΑΝΟΙΓΜΑ ΣΗΜΙΤΗ

Προς την Αριστερά

«Το μέλλον ανήκει στην Κεντροαριστερά. Θα γίνουν προτάσεις, μετακλογικά, και σε πρόσωπα εκτός ΠΑΣΟΚ για να βοηθήσουν την κυβέρνηση»

Το δεύτερο μέρος της βραδυνήμιατης συνέντευξης του Κώστα Σημίτη στον

Γιώργο Καρελιά και τον Στρατή Λιουρίλη ξεκαθαρίζει πολλά άλλα ζητή-

Προς συντηρητικούς

«Αξίζει η κρίσιμη ψήφος στη σπαρσόμενη ηγεσία της Ν.Δ. Μήπως αυτό που αναζητούν, είναι αυτό που ανακάθισαν άλλοι στο ΠΑΣΟΚ;»

ματα που απασχολούν τον ψηφοφόρο την όψη των εκλογών. **ΣΕΛ. 4,5,6**

ΓΙΑ ΤΟΥΡΚΙΑ:

Οι ΗΠΑ θα επιδιώξουν κάποιες λύσεις μετά τις αμερικανικές εκλογές

ΓΙΑ ΤΣΕΒΟΛΑ:

Είναι κόμμα διαμαρτυρίας. Δεν νομίζω ότι θα υπάρξουν διαρροές

ΓΙΑ ΠΑΣΟΚ:

Ζήσαμε δύσκολες στιγμές. Τις ξεπεράσαμε στο συνέδριο και τώρα βαδίζουμε όλοι μαζί

ΓΙΑ ΤΟΝ ΙΔΙΟ:

Οποιας μάχης έχω δώσει, τις έχω κερδίσει. Αν χάσω, θα αναλάβω τις ευθύνες μου, όπως πάντα

ΣΠΟΡ ΕΝΘΕΟ

2η ΝΙΚΗ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ

Με 3 γκολ και δύο πρόσωπα

Καλή μόνο στο Β' μέρος, η Εθνική νίκησε 3-0 τη Βοσνία. Τα γκολ, Ουζουνίδης, Αποστολάκης, Νικολαΐδης. Προηγείται με δύο νίκες για το Μουντιάλ '98. Το κακό είναι ότι με νίκη εκτός έσκιπας η Δανία, 2-0 τη Σλοβενία.

ΣΤΟ ΒΕΛΙΓΡΑΔΙ

Τρόπαιο Θρύλου

Νίκησε στον τελικό και την Παρτιζάν με 67-65. Καρυφιαίος των «ερυθροελκώων» με 25 πόντους ο Ντέιβ Ριβερς

ΠΑΤΑΒΟΥΚΑΣ

«Ξέχασα το άγχος στην Ιταλία»

ΕΡΕΥΝΑ ΤΗΣ «Ε»

Η αρνητική διαφήμιση ταιριάζει... στον δεύτερο

Μιλάνε ειλικρινά ης ελληνικής

Ν.Δ.: Εκρηγνέ Εβερτ με... σημισοτολισμό του Αιγαίου.
ΠΟΛ.ΑΝ.: Στο Δωδεκάνησο.
ΚΚΕ: Οι συνδυασμοί Επικρατείας και 46 περιφερειών.
ΣΥΝ.: «Η Βουλή είναι μόνο αρχή»
ΔΗΚΚΙ: Επίθεση Τσοβόλα στη Διακομματική

ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΣΕΛ. 3-18, 47, 50, 51

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ

«Το μέλλον ανήκει

Στους ΓΙΩΡΓΟ ΚΑΡΕΛΙΑ
ΣΤΡΑΤΗ ΛΙΑΡΕΛΛΗ

Β' ΜΕΡΟΣ

Δηλό ανοίγμα - προς κόμματα και πρόσωπα της Κεντροαριστεράς και προς τους συντηρητικούς πολίτες - κάνει ο Κώστας Σημίτης, καλώντας τους να στηρίξουν «το ΠΑΣΟΚ της νέας εποχής».

Στο σημερινό, δεύτερο, μέρος της συνέντευξης του στην «Ελευθεροτυπία» είναι η πρώτη συνέντευξη που δίνει σε ελληνικό έντυπο από τότε που έγινε πρωθυπουργός - ο κ. Σημίτης.

1. Δίνει μεγάλη έμφαση στον όρο «Κεντροαριστερά», με τον οποίο περιγράφει «το μεγάλο ιδεολογικό και σύγχρονο μπλοκ των δυνάμεων της εργασίας και του πολιτισμού, που καλείται να διαμορφώσει το πρόσωπο της Ελλάδας του επόμενου αιώνα». Με πολύ προσεκτικό τρόπο και αποφεύγοντας να μιλήσει για μετεκλογικές συζητήσεις - που, και λόγω των αντιβραχίων και των εντάσεων που έχουν προκληθεί εκτός με το Συνασπισμό - τονίζει ότι δεν επιδιώκει διάλογο κορυφής. Αρνείται, παντως, σαφώς να εννοηθεί ότι μετά τις εκλογές θα απευθύνει προκλήσεις συνεργασίας σε πρόσωπα του χώρου αυτού.

2. Αιτιολογεί έκκληση «στοις συντηρητικούς πολίτες που πιστεύουν στις αρχές της αξιοκρατίας, της αξιοπρέπειας και της ανθρωπιάς» να ενισχύσουν την προσπάθειά του. Θεωρεί τους το ερώτημα: «Αξίζει άραγε την ψήφο τους η παραρσόμενη ηγεσία της Ν.Δ.»

Ο πρωθυπουργός και πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ:

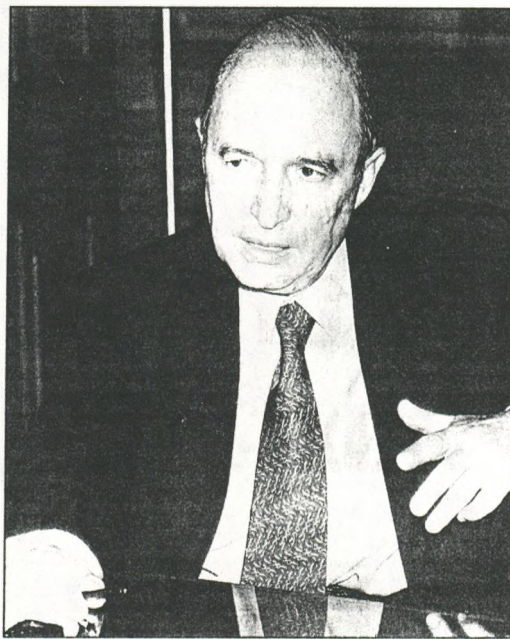
- Υποστηρίζει ότι έχουν επουλωθεί τα τραύματα στο εσωτερικό του ΠΑΣΟΚ.
- Χαρακτηρίζει «κόμμα διαμαρτυρίας» το ΔΗΚΚΙ του Δ. Τσοβόλα και δηλώνει ότι δεν φοβάται διαρροές αποβών του ΠΑΣΟΚ.
- Αποφεύγει να κάνει προβλέψεις για το αν όλα τα μικρά κόμματα θα μπουν στη Βουλή.
- Δηλώνει με νόημα «έχω κερδίσει όλες τις μάχες που έχω δώσει μέχρι σήμερα», αλλά ταυτόχρονα αρνείται σαφώς να εννοηθεί ότι θα παραταθεί από πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ αν χάσει τις εκλογές.
- Μιλάει για τα «απίθανα θεατρικά αγκαλιάσματα» των κ.κ. Εβερι και Μπισοτάκη.
- Απαντά στις επικρίσεις για μεταίωση του ΠΑΣΟΚ προς συντηρητικότερες δυνάμεις και εξηγεί πώς βλέπει την αριστερή πολιτική και το σοσιαλισμό σήμερα.

Και μιλώντας για τα εθνικά θέματα:

- Προαναγγέλλει αμερικανικές κινήσεις «για κάποιες λύσεις στην περιοχή».
- Διαβεβαιώνει ότι η Ελλάδα θα αποτρέψει το ενδεχόμενο «θερμού κειμήλιου» στις σχέσεις με την Τουρκία, επαναλαμβάνοντας την πάγια ελληνική θέση ότι «δεν μπορεί να γίνει κανένας διάλογος για κυριαρχικά μας δικαιώματα».
- Είναι πολύ συγκρατημένος στις εκτιμήσεις του για το τι θα γίνει με το Κυπριακό και το θέμα των Σκοπίων.

Στο τέλος της συνέντευξης ο πρωθυπουργός απευθύνει τις κατηγορίες περί απριζής του από το περιήμα «βιασλεκομένη συμφωνία», πετώντας, μαάλιστα, «το μπαζίκι» στον κ. Εβερι. «Ο αρχηγός της Ν.Δ. - λέει - μετέχει στη διοίκηση δημοσιογραφικού συγκροτήματος (από εννοεί τον «Ελεύθερο Τύπο») και τον καλεί να εξηγήσει «ποιος είναι ο μιλός του κ. Εβερι».

Ανοίγμα προς αριστερούς και συντηρητικούς ψηφοφόρους πραγματοποιεί ο Κώστας Σημίτης

«Ο διάλογος με τις άλλες δυνάμεις της

Αριστεράς και της Κεντροαριστεράς δεν είναι ένας διάλογος κορυφής.

Στις συνεργασίες κορυφής δεν πιστεύω»

ΕΡ: Κύριε πρόεδρε, όλοι θεμόμαστε τις πολύ πρόσφατες έντονες συγκρούσεις στο ΠΑΣΟΚ. Πιστεύετε ότι σήμερα έχουν επουλωθεί τα τραύματα στο εσωτερικό του;

ΑΠ: Το σύνθημά μας, ο' αυτές τις εκλογές, είναι «Όλοι μαζί» - και θα διαπιστώσετε στην πράξη πόσο πραγματικό είναι. Πράγματι, ζήσαμε πολύ δυσκολες στιγμές την τελευταία περίοδο. Υπήρξαν συγκυρίες που μας χώρισαν ψυχικά. Ωστόσο, υπήρξαν και οι μεγάλες, οι καθοριστικές στιγμές, που μας ένωσαν πιο πολύ από κάθε άλλη φορά.

Το ΠΑΣΟΚ έλυσε το δικό του εσωτερικό πρόβλημα με τον καλύτερο τρόπο. Παροί τα κάποια αρνητικά φαινόμενα του συντηρητισμού, τα οποία πήγαν να αμαρνώσουν την εικόνα, το ισοζύγιο ήταν θετικό. Και καταλυτικό.

«Ο Τσοβόλας, κόμμα διαμαρτυρίας»

ΕΡ: Σας ανησυχεί το ενδεχόμενο διαρροών προς το κόμμα του κ. Τσοβόλα;

ΑΠ: Δεν με ανησυχεί. Δεν νορίζω ότι θα υπαρξει διαρροή ψηφών προς το κόμμα του κ. Τσοβόλα. Στο εκλογικό σώμα υπάρχουν πάντα κάποιοι οι οποίοι εντάσσονται σε ένα κόμμα διαμαρτυρίας. Το ΠΑΣΟΚ είναι κόμμα το οποίο διαγράφει θετικές προοπτικές. Οι ψηφοφόροι που θέλουν θετικές λύσεις και παλιά ψηφίσαν ΠΑΣΟΚ - ψηφοφόροι του αριστερού χώρου, εννοώ - και στις εκλογές αυτές θα ψηφίσουν πάλι το ΠΑΣΟΚ, επειδή το ΠΑΣΟΚ μπορεί να οδηγήσει τον τόπο σε ένα όραμα που θα βελτιώσει σημαντικά το βιοτικό επίπεδο.

Το κρίσιμο θέμα για μεγάλα λαϊκά στρώματα είναι αν η οικονομική και κοινωνική πολιτική προκειται να βελτιώσει οικονομικά και κοινωνικά τη θέση τους.

κά και κοινωνικά τη θέση τους. Αν κοπιάσουμε τους αριθμούς των τελευταίων δύο ετών, αν κοιτάξουμε τις δηλωμένες προθέσεις και πολιτικές, όπως έχουν διαγραφεί για τα δύο επόμενα χρόνια, θα διαπιστώσουμε ότι, αργά μεν αλλά σταθερά, θα υπάρξει και οικονομική και κοινωνική πρόοδος.

Δεν υπάρχει άλλος τρόπος για να έχουμε σταθερά περισσότερη ευημερία από το να ακολουθήσουμε μια πολιτική η οποία συνδυάζει σταθερότητα, ανάπτυξη και κοινωνική δικαιοσύνη.

ΕΡ: Διαρροές προς το Συνασπισμό φοβάστε; Πολλοί λένε ότι ΠΑΣΟΚ και Συνασπισμός - νομίζω - και εσείς το λέτε - είναι συγγενείς χώροι...

ΑΠ: Θα υπάρξουν μάλλον διαρροές από το Συνασπισμό προς το ΠΑΣΟΚ!

ΕΡ: Εύχεστε να μπουν και τα τέσσερα μικρά κόμματα στη Βουλή;

ΑΠ: Γι' αυτό αποφασίζει ο ελληνικός λαός. Ας τον αφήσουμε να αποφασίσει.

ΕΡ: Εσείς εκμαίτε κάμ επ' αυτού; Αν, δηλαδή, θα έχουμε έξι κόμματα στη νέα Βουλή;

ΑΠ: Ο κάθε ψηφοφόρος θα πρέπει την κρίση μερά των εκλογών να αποφασίσει πώς με την ψήφο του θα ενισχύσει την προσπάθεια που κάνουμε για να λύσουμε τα προβλήματα.

ΕΡ: Αν πιτθεί το ΠΑΣΟΚ, σκοπεύετε να παραταθείτε από πρόεδρος του κόμματος;

ΑΠ: Το ΠΑΣΟΚ θα κερδίσει τις εκλογές. Κι εγώ όποιες μάχες έχω δώσει μέχρι τώρα τις έχω κερδίσει. Ομως, αφού με ρωτάτε, σας απαντώ ευθέως: Έχω εκλεγεί πρόεδρος του κόμματος για τρία χρόνια. Αλλά ξέρω πάντα να αναλαμβάνω τις ευθύνες μου, όπως έχω αποδείξει στο παρελθόν. Το ίδιο θα κάνω κι εκείνη την ώρα.

«Θεατρικά αγκαλιάσματα»

ΕΡ: Σας ανησυχεί η διαφαινόμενη προκλήσι- γκή σύμπλευση Εβερι - Μπισοτάκη;

ΑΠ: Παρακολούθησα κι εγώ από την τηλεόραση όλα εκείνα τα απίθανα θεατρικά αγκαλιάσματα μεταξύ των δύο ηγετών της συντηρητικής παράταξης και χαμογέλασα, όπως πιστεύω - ολόκληρη η Ελλάδα.

Όλοι γέμω να πω μια λέξη για τους αιχμούς ψηφοφόρους, τους πολίτες που ακολουθούν τη συντηρητική παράταξη: Η άποψη τους είναι, βεβαίως, ασβαστη. Η ιδεολογία τους, εστιασ. Ωστόσο, θα ήθελα να τους καλέσω να συζητήσουμε και πιατώ να θα υπαρξει η ευκαιρία - τουσ στις δικες μας συζητήσεις στις διάφορες πόλεις όσο και στις επισκέψεις των άλλων στελεχών του ΠΑΣΟΚ. Δεν πιστεύουν, άραγε, ότι ήλθε η στιγμή να προχωρήσουμε μπροστά, χωρίς να μας οδηγεί το κέρξ; Δεν συμφωνούν ότι ήλθε η ώρα για μια νέα πορεία της χώρας; Δεν βλέπουν ότι μια κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ της νέας εποχής θα είναι κυβέρνηση όλων των Ελλήνων;

Καλώ όλους τους συντηρητικούς πολίτες που πιστεύουν στις αρχές της αξιοκρατίας, της αξιοπρέπειας, της ανθρωπιάς να σκεφτούν διπλά: Αξίζει, άραγε, η παραρσόμενη ηγεσία της Ν.Δ. την κρίσιμη ψήφο; Μήπως αυτό που αναπτύσσει είναι αυτό ακριβώς που έχει ανακαλύψει ο νέος, ο εργαζόμενος, ο μικρομεσαίος στο ΠΑΣΟΚ;

Θέλουμε ο' αυτή η μικρή προκλογική περίοδο να συζητήσουμε και με τους συντηρητικούς πολίτες, χωρίς ξύλινη γλώσσα και παρωπίδες. Είμαι βεβαίως ότι αυτά που μας ενώνουν είναι πολύ πιο δυνατά από εκείνα που τους παγιώνουν στα νεοφιλελεύθερα δόγματα.

Η Κεντροαριστερά

ΕΡ: Εδώ και πολύ καιρό, έχετε υποστηρίξει την ανάγκη ανασύνθεσης της Κεντροαριστεράς. Τι σημαίνει αυτό το εγκλήριμα και με ποιους θα γίνει;

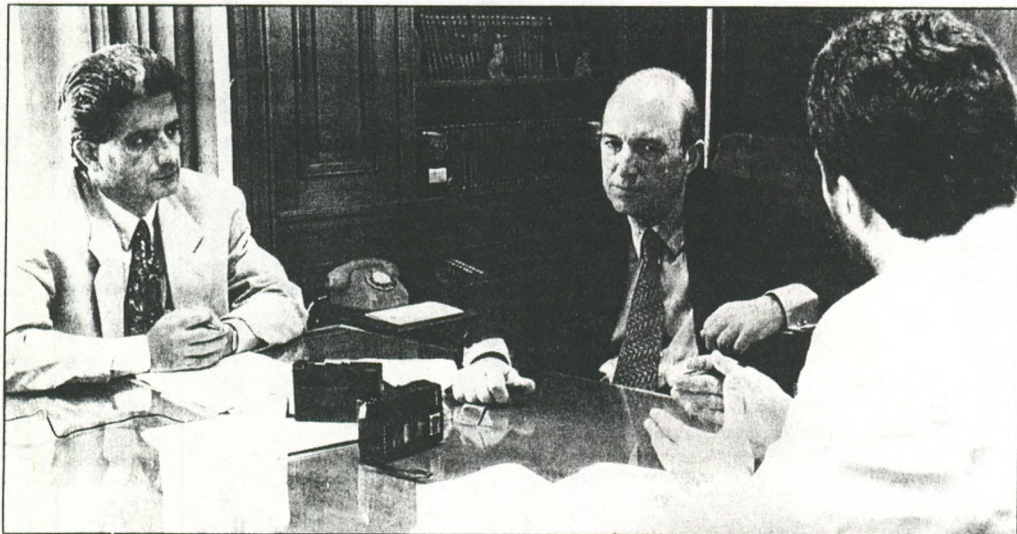
ΑΠ: Είμαι πεπεισμένος ότι στην Κεντροαριστερά ανήκει το μέλλον. Η Κεντροαριστερά είναι μια μεγάλη παράταξη, που μπορεί να αντιμετωπίσει θετικά τις προκλήσεις της νέας εποχής. Με την προϋπόθεση, όμως, ότι θα προσδιορίσουμε ξανά το περιεχόμενο και τους στόχους, το σχέδιο και τις αξίες της. Στον 21ο αιώνα πρέπει να μπουμε με διαμορφωμένη μια νέα μεγάλη κοινωνική πλειοψηφία.

Για να γίνει αυτό είναι αναγκαίο ένα νέο μεγάλο σχέδιο, που θα ενώνει τον ηθικό ορίζοντα και την εκσυγχρονιστική πρακτική, την ανάπτυξη και την κοινωνική ευαισθησία. Αυτό το νέο μεγάλο σχέδιο, που καλείται να διαμορφώσει το πρόσωπο της Ελλάδας του επόμενου αιώνα, το ονομάζω Κεντροαριστερά.

Αυτό το μεγάλο, πλειοψηφικό και σύγχρονο μπλοκ των δυνάμεων της εργασίας και του πολιτισμού, που θα προωθήσει ριζοσπαστικές αλλαγές, το ονομάζω Κεντροαριστερά. Αυτό τον πολυδύναμο και πολυήχορο πολιτικό χώρο που θα δώσει συγχρονες απαντήσεις στα μεγάλα προβλήματα της χώρας, της κοινωνίας και των πολιτών ονομάζω Κεντροαριστερά.

Αυτό δεν είναι μόνο μια πρόκληση για το ΠΑΣΟΚ. Είναι ταυτόχρονα και το μεγάλο στοιχείμα για όλες τις δυνάμεις που αυτοπροσδιορίζονται στον ευρύτερο κεντροαριστερό χώρο και που οφείλουν να εξαχθούν και συζητηθούν με τον διάλογο και της κοινής θέσης.

στην Κεντροαριστερά»

ΕΡ: Ας γίνουμε πιο συγκεκριμένοι. Λέει ότι το ΠΑΣΟΚ θα έχει αυτοδυναμία. Επομένως, μετά τις εκλογές δεν βλέπετε το ενδεχόμενο κυβερνητικής συνεργασίας με κόμματα ή πρόσωπα της Κεντροαριστεράς;

ΑΠ: Εχω επανειλημμένα πει ότι ο διάλογος με τις άλλες δυνάμεις της Αριστεράς και της Κεντροαριστεράς δεν είναι ένας διάλογος κορυφής. Ένας διάλογος ουσιαστικός πρέπει να είναι μια συζήτηση στη βάση, στην κοινωνία, ανάμεσα στους πολίτες οι οποίοι προβληματίζονται για το τι θα πει η αριστερή πολιτική.

Από αυτό το διάλογο θα προκύψει μια νέα δυναμική, θα προκύψουν ιδέες, απόψεις για το ποιον δρόμο πρέπει να ακολουθήσουν τα αριστερά κόμματα. Ετσι μονάχα θα δημιουργηθεί ένα νέο ευρύ μέτωπο δυνάμεων, το οποίο θα οδηγήσει αυτό τον τόπο σε μια πορεία με περισσότερη κοινωνική αλληλεγγύη και κοινωνική δικαιοσύνη. Στις συνεργασίες κορυφής δεν πιστεύω.

ΕΡ: Έχει δοθεί η εντύπωση ότι αυτή την προσπάσι σας την απευθύνετε κυρίως προς το Συνασπισμό και όχι προς το ΚΚΕ ή το ΔΗΚΚΙ. Είναι έτσι;

ΑΠ: Την απευθύνω σε όλους. Όλοι όσοι εντάσσονται ή θεωρούν ότι ανήκουν στον αριστερό χώρο είναι ευπρόσδεκτοι για συζήτηση. Πώς βλέπουμε το σοσιαλισμό σήμερα; Μερικοί έχουν την άποψη ότι και σήμερα μπορούν να εφαρμοστούν οι συνταγές του τέλους του περασμένου αιώνα ή της εποχής μετά τον Α Παγκόσμιο Πόλεμο. Αυτό δεν είναι δυνατό σε μια παγκοσμιοποιημένη κοινωνία.

Θα πρέπει, για παράδειγμα, να δούμε πώς ο χώρος των σοσιαλιστών μπορεί, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, να επηρεάσει τις εξελίξεις, μια και οι αποφάσεις παίρνονται κεντρικά πια στα ευρωπαϊκά όργανα. Σ' αυτό το σημείο υπάρχει μεγάλη καθυστέρηση. Δεν έχει αναπτυχθεί η συζήτηση.

Διαμαρτυρούμαστε για τη μια ή την άλλη απόφαση, αλλά δεν έχουμε ποτέ παρέμβει αποφασιστικά. Η παρέμβασή μας ήταν πολύ χλιαρή όταν παίρνονταν αυτές οι αποφάσεις. Αυτό είναι, για παράδειγμα, ένα πρόβλημα της συγχρονής εποχής για την Αριστερά.

Ο πρωθυπουργός και πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ Κώστας Σημίτης με τους συντόκτες της «Ε» και της «Κυριακάτικης» Γιώργο Καραλιά και Στρατή Λιαρέλλη

Συνεργασία με πρόσωπα

ΕΡ: Θα εμπεινώ λίγο. Υπάρχουν κόμματα ή πρόσωπα με τα οποία θα μπορούσε το ΠΑΣΟΚ να συνεργαστεί με εκλογικά, ακόμη και στο κυβερνητικό επίπεδο; Βλέπετε να υπάρχουν τέτοιες δυνάμεις;

ΑΠ: Βεβαίως υπάρχουν και εκτός ΠΑΣΟΚ πολλά πρόσωπα, με τα οποία και συζήτηση πρέπει να γίνει και πρέπει να συνεργαστούν για να πραγματοποιήσει η κυβέρνηση το έργο της. Κατά καιρούς έγιναν -και θα γίνουν οπωσδήποτε και στο μέλλον- προτάσεις για να ενταχθούν αυτά τα πρόσωπα στην κοινή προσπάθεια.

ΕΡ: Οπόσο, «επιθέσεις φίλιας» προς την Αριστερά έχει κάνει το ΠΑΣΟΚ και στο παρελθόν. Και η άλλη πλευρά τις ερμήνευε πάντα ως απόπειρα λεηλασίας δικών της ψήφων. Τι έχει αλλάξει;

ΑΠ: Το στοιχείο που προανέφερα δεν μπορεί να κερδηθεί με όρους του παρελθόντος. Δεν μπορεί να κερδηθεί αν δεν ξεπεραστούν προκαταλήψεις και δυσπιστίες, αν δεν υπάρξει ειλικρινής διάλογος, χωρίς ηγεμονικούς όρους. Δεν μπορεί να υπάρξει, αν πάντοτε επικρατούν επιφυλάξεις και σενάριαδες προεκλογικές υστεροβουλίες.

Θέλω όμως να τονίσω ότι το διάλογο δεν το εννοώ με τον παραδοσιακό τρόπο των συναντήσεων κορυφής. Τον εννοώ ως διάλογο στην κοινωνία, στους χώρους που συναντώνται άνθρωποι με τις ίδιες ιδέες και αναζητήσεις. Τον εννοώ ως διάλογο με τους πολίτες που αναζητούν κατευθύνσεις της αριστερής πολιτικής σήμερα.

ΕΡ: Οι αναφορές σας στην Κεντροαριστερά έχουν προκαλέσει αντιδράσεις και στο κόμμα σας. Μάλιστα ορισμένοι διαβλέπουν κάποια ιδεολογική μετατόπιση του ΠΑΣΟΚ προς συντηρητικότερες θέσεις και τονίζουν το σοσια-

λιστικό και ριζοσπαστικό χαρακτήρα του. Τι απαντάτε;

ΑΠ: Το ΠΑΣΟΚ είναι η πολιτική δύναμη που θα οδηγήσει τον τόπο στο 2000, σε μια ισχυρή Ελλάδα, ισότιμη στην Ευρώπη, με αυτορροδοτούμενη ανάπτυξη, κοινωνική ευαιοησία και διοικητική αποτελεσματικότητα. Είναι το κόμμα που εκφράζει το μεγαλύτερο τμήμα των δυνάμεων του δημοκρατικού σοσιαλισμού. Όμως, για να πετύχει το ΠΑΣΟΚ και οι άλλοι προοδευτικοί σχηματισμοί τη συντριβάνη σ' ένα νέο επίπεδο, πρέπει όλες οι δυνάμεις, τα πρόσωπα, οι φορείς να στηρίζονται στις αρχές της Αριστεράς και του σοσιαλισμού.

Ποιος μπορεί να αρνηθεί ότι η σημερινή εποχή χρειάζεται μια νέα αντίληψη για το τι είναι ο σοσιαλισμός, τι είναι αριστερή πολιτική; Αριστερή πολιτική δεν είναι οι μάκες οπισθοφυλακών και η υπεράσπιση «κεκτημένων» μιας εποχής που ανεπιτηρητικά παρήλθε, ούτε οι γενικόλογες φιλολαϊκές ρητορίες.

ΕΡ: Μας είπατε η δεν είναι αριστερή πολιτική. Το θετικό περιεχόμενο του όρου ποιο είναι;

ΑΠ: Αριστερή πολιτική είναι ο αγώνας για την ανάπτυξη της Οικονομίας μας, ώστε να επιβιώσει και να ανθίσει στο νέο διεθνή ανταγωνισμό. Είναι η επιδίωξη να υπάρξουν νέες μορφές κοινωνικού ελέγχου της αγοράς. Αριστερή πολιτική είναι η διαμόρφωση συνθηκών για νέες επενδύσεις, περιασπίστες ευκαιρίες απασχόλησης, αποτελεσματική καταπολέμηση της ανεργίας. Αριστερή πολιτική είναι η προσπάθεια για ουσιαστική πρόοδος στη γνώση και στην πληροφόρηση για κάθε πολίτη. Αριστερή πολιτική είναι οι μεγαλύτερες δυνατές ευκαιρίες δημιουργίας, η ανάπτυξη με την ευρεία έννοια πολιτικής δράσης των πολιτών, ιδιαίτερα της νέας γενιάς.

Αυτή η πολιτική είναι ο ριζοσπαστισμός της εποχής μας και μονόδρομος για να οδηγηθούμε σε πραγματικά ευημερία, ανοδικό των λαϊκών εισοδημάτων, βελτίωση του ισοκοινωνικής προστασίας. Το ΠΑΣΟΚ, όσο κοιτάζει μπροστά, δημιουργεί το νέο όραμα της Ελλάδας. Υλοποιεί το νέο σχέδιο συμμετοχής του πολίτη με τους όρους του σήμερα. Ιδεολογικές και συντηρητικές μεταπτώσεις έχουν αυτοί που στις προκλήσεις του σήμερα και του αύριο δίνουν αποτυχημένες δογματικές απαντήσεις του χθες.

Ο σοσιαλισμός στη ζωή μας

ΕΡ: Κάποιοι ισχυρίζονται ότι από το λεξιλόγιό σας απουσιάζει όλο και πιο πολύ η λέξη σοσιαλισμός...

ΑΠ: Δεν απουσιάζει από το λεξιλόγιό μας ο σοσιαλισμός. Νομίζω ότι το πρόβλημα είναι η απουσία του σοσιαλισμού από τη ζωή μας και όχι από το λεξιλόγιό μας. Το πρόβλημα δεν είναι μια φάση επανάληψη όρων, αλλά το πώς μπορείς σε κάθε συγκεκριμένη στιγμή, να προβάσεις τους στόχους σου αποτελεσματικά.

Θέλουμε να συζητήσουμε και με τους συντηρητικούς

Τι είναι άραγε ο σοσιαλισμός;

Για μας είναι μια διαρκής κοινωνική διεργασία, που στοχεύει στην επέκταση της δημοκρατίας, στην ανακατανομή του εισοδήματος, του πλούτου και της οικονομικής εξουσίας, στη διαμόρφωση ενός νέου πολιτικού και κοινωνικού περιβάλλοντος. Ετσι ώστε να εξασφαλίζει στον κάθε πολίτη καλύτερες συνθήκες ζωής και μεγαλύτερες δυνατότητες.

Το κύριο μέλημα επομένως, των σοσιαλιστών είναι να προωθούν αυτούς τους στόχους, να προσπαθούν με συνέπεια και συνέπεια να αλλάξουν τη λειτουργία της κοινωνίας στην επιθυμητή κατεύθυνση. Σήμερα, οι στόχοι αυτοί αποτελούν και το περιεχόμενο του αναγκαίου εκουχρονισμού της ελληνικής κοινωνίας, που είμαστε αποφασισμένοι να προωθήσουμε.

«Θέλουν λύσεις οι ΗΠΑ»

ΕΡ: Ας έλθουμε στα εθνικά θέματα. Πολλοί λένε ότι προημνείται «θερμός» χειμώνας στο μέτωπο με την Τουρκία, μετά τις αμερικανικές εκλογές. Συμμερίζεστε αυτή την άποψη;

ΑΠ: Μετά τις αμερικανικές εκλογές το σκηνικό βεβαίως θα έχει αλλάξει. Η κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών θα θελήσει να προχωρήσει κάποιες λύσεις στην περιοχή. Εμείς με την εξωτερική μας πολιτική μέχρι σήμερα και με την πολιτική που θέλουμε να εφαρμόσουμε μετά τις εκλογές, θέλουμε να αποτρέψουμε -και πιστεύω θα αποτρέψουμε- οποιονδήποτε «θερμό» χειμώνα.

ΕΡ: Μετά την κρίση στα Ιμια έχουμε και νέες προκλήσεις, «γκρίζες ζώνες», τη Γαύδο, τα γεγονότα στην Κύπρο. Πώς απαντά η Ελλάδα;

ΑΠ: Η τουρκική προκλητικότητα είναι πα-

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ

«Θ' αποτρέψουμε θερμό χειμώνα με Τουρκία»

ΣΥΝΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ. 5

ρουσα τις τελευταίες δεκαετίες και ακόμη πιο πριν, αν θυμηθούμε τις διώξεις της ελληνικής ομογένειας σε Κωνσταντινούπολη, Ιμβρο, Τένεδο τη δεκαετία του '50 και του '60.

Βασικός στόχος του ΠΑΣΟΚ και της κυβέρνησης είναι η προστασία της εθνικής μας ανεξαρτησίας, ο σεβασμός του Διεθνούς Δικαίου από την Τουρκία και η δίκαιη, μόνιμη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού.

Έχουμε ισχυρές Ενοπλες Δυνάμεις. Εμείς σχεδιάσαμε και υλοποιήσαμε το Ενιαίο Αρμενικό Λόγμα που εξασφαλίζει την αποτροπή στη Θράκη, το Αιγαίο και την Κύπρο.

Με την κρίση στα Ιμια και τις επόμενες κινήσεις της, η Τουρκία -καλύτερα το μέρος αυτό του τουρκικού κατοστημένου, που εκμεταλλεύομενο την εθνοτική κατάσταση δημιουργήσει την κρίση- κλιμάκωσε ασφαλώς τις προκλήσεις, αλλά παράλληλα αυτοπαγιδεύθηκε.

Η Τουρκία επέδειξε πολεμική συρραφή και διαπραγματεύσεις. Αντι γι' αυτό υπήρξε μια σθεναρή αντίδραση της κυβέρνησης και υιοθέτηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και τις Ηνωμένες Πολιτείες, της βασικής μας θέσης επί δεκαετίες ότι το Διεθνές Δίκαιο είναι το πλαίσιο, στο οποίο θα πρέπει να τοποθετούνται οι ελληνοτουρκικές σχέσεις.

Η θέση αυτή έγινε δεκτή μετά από σύντομες προσπάθειες της κυβέρνησης μας. Όπως θα θυμάστε, με μια σειρά επαφών που στην Ευρώπη και στις ΗΠΑ δημιουργήσαμε τις προϋποθέσεις για την τόσο σημαντική για τα συμφέροντά μας μετακίνηση. Η προσπάθειά μας αυτή έδειξε ότι η Ελλάδα επιβάλλεται να είναι συνεχώς παρούσα στη διεθνή σκηνή.

Βελτίωση μόνον αν σέβονται το Διεθνές Δίκαιο

ΕΡ: Βλέπτε να υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης των ελληνοτουρκικών σχέσεων;

ΑΠ: Δεν γίνεται σαφές ότι σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να γίνει διάλογος με την Τουρκία για κυριαρχικά μας δικαιώματα. Η Τουρκία καταλαβαίνει ότι η περιφρόνηση του Διεθνούς Δικαίου έχει κόστος, την εκθίβει και την εμφανίζει στον πραγματικό της ρόλο, αυτόν του εμπόδη της νομιμότητας και σταθερότητας στην περιοχή.

Εμείς, βεβαία, θέλουμε να έχουμε σχέσεις καλής γειτονίας με την Τουρκία. Γι' αυτό όμως υπάρχουν ορισμένες προϋποθέσεις. Δεν μπορεί να έχουμε καλές σχέσεις με μια χώρα που δεν σεβεται το Διεθνές Δίκαιο και έχει αξιώσεις σε κυριαρχικά μας δικαιώματα.

Προτείνουμε στην Τουρκία τη «θήρα προς θήρα» προσέγγιση. Το πρώτο θήρα είναι να ξεκαθαριστούν οι αναπόσπαστες αξιώσεις σε σχέση με τα Ιμια. Εάν έχει αξιώσεις στα Ιμια η Τουρκία, να προσφύγει στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης. Στη συνέχεια πρέπει να λυθεί το θέμα της υφαλοκρηπίδας. Άλλο θήρα είναι η αντιμετώπιση θεμάτων αμοιβαίου ενδιαφέροντος, όπως θέματα εμπορικά, τουριστικά, αστυνομικής συνεργασίας για δίωξη του λαθρεμπορίου κ.λπ.

Πάντως, πρέπει να είναι σαφές ότι δεν μπορεί να γίνει διάλογος με την Τουρκία για κυριαρχικά μας δικαιώματα.

ΕΡ: Είστε ικανοποιημένος από τη στάση της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

ΑΠ: Η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ έχει αναπτύξει μια σειρά από σημαντικές πρωτοβουλίες στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Πραγματοποιήσαμε επισκέψεις και ενημερώσαμε για τις θέσεις μας και για τους κινδύνους που έχει η τουρκική επιθετικότητα για τη σταθερότητα της ευρύτερης περιοχής.

Υπάρχουν σημαντικά πολιτικά κείμενα, όπως η δήλωση του Συμβουλίου Υπουργών της Ένωσης της 20ης Ιουλίου, όπου γίνονται, επιτέλους, δεκτές παγίες ελληνικές θέσεις όπως ότι βάση των ελληνοτουρκικών σχέσεων πρέπει να απολεί το Λιθινές Λίκαιο. Η τοποθέτηση αυτή συμβάλλει στο να μπει η φραγμός στις όποιες σκέψεις υπάρχουν στην Αγκυρα για τυχοδιωκτικές πολιτικές.

Ένα άλλο σημαντικό τμήμα δράσεων αφορά τη σχέση Ένωσης - Τουρκίας στο πλαίσιο της Τελωνειακής Ένωσης. Καταστήσαμε σαφές στους εταίρους μας και αυτό έγινε πιστευτό κατανόητο ότι η πρόοδος των σχέσεων αυτών εξαρτάται από τη συμπεριφορά της Τουρκίας.

Πρώτα η Κύπρος

ΕΡ: Το Κυπριακό ήρθε και πάλι στην επικαιρότητα και μάλλον με δραματικό τρόπο. Θ' αλλάξει κάτι στην πολιτική σας;

ΑΠ: Ο αγώνας της Κύπρου είναι αγώνας του έθνους και ολοκληρωτού Ελληνισμού. Με την επίσκεψή μου στην Κύπρο ήθελα να δω ένα και μοναδικό μήνυμα. Η Ελλάδα είναι εδώ, ο Ελληνισμός είναι εδώ. Το Κυπριακό είναι θέμα πρώτης εθνικής προτεραιότητας.

Για την πραγματοποίηση της πολιτικής μας υλοποιήσαμε δύο βασικές πολιτικές: Το Ενιαίο Αρμενικό Λόγμα που προσφέρει την αναγκαία αποτρεπτική δύναμη και ενισχύει τη διαπραγματευτική ισχύ της ελληνικής και κυπριακής πλευράς. Και την ενιαστική διαδικασία της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Έχουμε, μάλιστα, συνδέσει τη συναινεσή μας στη μελλοντική διευρυνση της Ένωσης από την πορεία ένταξης της Κύπρου. Με τις αποφάσεις των Ευρωπαϊκών Συμβουλίων, που πετύχαμε στην Κέρκυρα, το Εσέν, τις Κάνες και πρόσφατα, τη Φλωρεντία, έγινε σαφές ότι η επίλυση του Κυπριακού δεν αποτελεί προϋπόθεση για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Θέλω, με απόλυτη σαφήνεια, να επαναλάβω ότι δεν μπορεί να υπάρξει εξομάλυνση των ελληνοτουρκικών σχέσεων εάν δεν επιλυθεί το Κυπριακό.

ΕΡ: Να αναμένουμε κάποιες ελληνικές πρωτοβουλίες στα Βαλκάνια;

ΑΠ: Οι εξελίξεις στο χώρο των Βαλκανίων απαιτούν μια νέα στρατηγική της χώρας μας. Η Ελλάδα με τη διπλή της ιδιότητα βαλκανικής και ευρωπαϊκής χώρας έχει πολλές δυνατότητες, τις οποίες πρέπει και μπορούμε να αξιοποιήσουμε. Είμαστε από τις χώρες με μεγάλη οικονομική παρουσία στην περιοχή και τόσο η Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και οι ΗΠΑ, ζητούν τη συνεργασία μας.

Ήδη η βαλκανική μας πολιτική έχει αποδώσει σημαντικούς καρπούς:

—Απολαμβάνουμε κύρους, όπως φάνηκε και από την πρόσφατη συνάντηση των Αθηνών Μιλόσεβιτς - Τούτζμαν.

—Εξομαλύνουμε τις ελληνοαλβανικές σχέ-

σεις και επιτύχαμε τη λειτουργία ελληνικών σχολείων στο Αργυρόκαστρο, τους Αγίους Σαράντα και το Δελβίνο.

—Αναπτύξαμε τις ελληνοβουλγαρικές σχέσεις. Υπογράψαμε συμφωνίες για τα νερά του Νεσίου και το άνοιγμα νέων δρόμων στα ελληνοβουλγαρικά σύνορα που θα συμβάλουν στην οικονομική ανάπτυξη της Ανατολικής Μακεδονίας και της Θράκης. Σημαντική επιτυχία μας είναι η προώθηση του Ινστιτούτου Τεχνολογικών Εφαρμογών Βραουν στη Θεσσαλονίκη. Εργαζόμαστε για την πραγμάτωση του στρατηγικού σχεδίου του πετρελαιογώνου Πύργου - Αλεξανδρουπόλης. Στο άμεσο μέλλον εξάλλου, προτίθεται να αναλάβουμε πρωτοβουλίες που θα συμβάλουν στη διαβαλκανική συνεργασία και την εμπέδωση της σταθερότητας στην περιοχή.

Αποφασιστικότητα για το Σκοπιανό

ΕΡ: Πάντως, το Σκοπιανό φαίνεται να βρίσκεται σε τέλμα, παρά την αισιοδοξία που είχατε καλλιέργησει προ μηνών. Τι θα κάνετε;

ΑΠ: Λοιπότες σημαντικά λάθη του παρελθόντος, της περιόδου '90-'93, είχαν δημιουργήσει σοβαρά αδιέξοδα τα οποία η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, με την πολιτική που ακολουθούσε τα τελευταία τρία χρόνια, προσπάθησε να αντιμετωπίσει.

Η ενδιάμεση συμφωνία που πετύχαμε οδήγησε σε ορισμένα θετικά αποτελέσματα. Με τη συμφωνία αυτή άλλαξε η σημασία των Σκοπιών και η γειτονική χώρα εγκατέλειψε την αλυτρωτική και εικετατική πολιτική της απέναντι στην Ελλάδα και αναγνώρισε τη σύνορα Ελλάδας - Σκοπιών. Ταυτόχρονα, συμφωνήθηκε η συνέχιση των συνομιλιών στο πλαίσιο του ΟΗΕ για την αναζήτηση συμφωνίας για το όνομα.

Η Ελλάδα έχει προσέλθει στις συνομιλίες αυτές, με καλή πίστη και με βάση τις γνωστές τις θέσεις. Οι συνομιλίες δεν έχουν ακόμη ευδοθεί, ελπίζω όμως ότι θα καταλήξουν σε ένα θετικό, για τα ελληνικά συμφέροντα, αποτέλεσμα.

Εμείς θα αναμετρηθούμε με αποφασιστικότητα το θέμα. Η πολιτική που εφαρμόσαμε μέχρι τώρα όμως, έχει οδηγήσει στην ομαλοποίηση των σχέσεων με τη Σκοπία και έχει ανοίξει νέες δυνατότητες και προοπτικές για την ελληνική πολιτική στα Βαλκάνια.

«Ο Εβερτ... διαπλεκόμενος»

ΕΡ: Οι αντίπαλοί σας και κυρίως η Ν.Δ. λέει ότι έχετε την εντύπωση των «διαπλεκόμενων συμφερόντων». Τι απαντάτε;

ΑΠ: Η Ν.Δ. προβάλλει συνεχώς διάφορους αστήρικτους ισχυρισμούς. Κι αυτοί ο ισχυρισμός είναι ένας από τους πολλούς, με τους οποίους επιδιώκουν να αμαρνώσουν τον αντίπαλο. Οι ισχυρισμοί αυτοί δεν έχουν καμία ουσιοκρατική υπόσταση.

Κι εδώ θέλω να παρατηρήσω ότι ο κ. Εβερτ συμμετέχει στη διοίκηση ενός δημοσιογραφικού συγκροτήματος. Και δεν έχει εξηγήσει ποτέ ποιος είναι ο ρόλος του εκεί και ποια η πολιτική αυτού του συγκροτήματος απέναντι σε όλα αυτά το πλέγμα της οικονομικής εξουσίας.

Παπαρήγα: Κόκκινη κάρτα στο δικομματισμό

«Κόκκινη κάρτα» στο δικομματισμό βγαίνει για μια α- κόμη φορά το ΚΚΕ, όπως έβγαλε όταν αρνήθηκε να ψηφίσει τη Συνθήκη του Μάαστριχτ, τάνισ η Αλέκια Παπαρήγα, περιοδότης στις λαϊκές αγορές του Χα-

λανδρίου και του Πολυδρόσου.

«Το ΚΚΕ - πρόσθετο - αντίπαλο - με πραγματικά το δικομματισμό με καλύτερα χέρια και δεν αφήνει καμιά χαρτί- μείδα συνεργασίας με κανένα από τα δύο κόμματα του δικομματισμού».

Εξέφρασε επίσης εμμέσως την πεποίθησή της ότι οι εκλογές της 22ας Σεπτεμβρίου θα αναδείξουν αυτοδύναμη κυβέρνηση, λέγοντας ότι οι βιομηχανοί, οι εφοδιστές και οι μεγάλες εταιρίες κινούνται να έχουν μια κυβέρνηση της αρεσκείας τους.

Σε δηλώσεις της προς τον δημοσιογράφο έκανε αναφορά και στο θέμα των ιδιοκτησιών των εκφράζοντας την πλήρη αντίθεση του κόμματός της στην εκποίηση ζωτικών, για την εθνική οικονομία, βιομηχανικών μονάδων, όπως για παράδειγμα είναι τα ναυπηγεία της Ιλίουσας και του Σκαραμαγκά. Επέκρινε όμως τα περισσότερα κόμματα της αντιπολίτευσης, χαρακτηρίζοντάς τα ως διαμαρτυρόμενες εταίρες της ιδιοκτησίας της. Λέγοντας ότι διαμαρτυρούνται μόνο για το τίμημα και όχι για το ξεπούλημα.

Ο Φλωράκης

«Ότι οι Αμερικανοί δεν θέλουν τώρα τη Ν.Α. Προτιμούν, όπως και οι Διευρωπαϊστές, τον Σμίτ, ο οποίος εμφανιζόμενος με το προσωπείο της λεγόμενης κεντροαριστεράς και του δήθεν εκσυγχρονισμού θα μπορέσει να εφαρμόσει καλύτερα τα σχέδιά του». Τη δήλωση αυτή έκανε χθες στη Λαμία ο επίτιμος πρόεδρος του ΚΚΕ Χαρθέλιος Φλωράκης, ο οποίος πραγματοποιεί 4ήμερη περιοδεία στο νομό.

Ο παλαίμαχος πολιτικός είπε ότι ο πρωταγωνιστής ήταν συνεισέτα στο με τα σχέδια των Αμερικανών και του Γερμανών, καθώς η προκήρυξη των εκλογών εντάσσεται στο πλαίσιο της εφαρμογής των σχεδίων τους στην Κύπρο, το Αιγαίο και τα Βαλκάνια.

Ο κ. Φλωράκης δήλωσε αισιοδοξία για νέες ανακατατάξεις στο πολιτικό σκηνικό, ενώ αναφερόμενος στους εκλογικούς στόχους του ΚΚΕ στη Θεσσαλία είπε ότι είναι η εκλογή ενός βουλευτή σε κάθε νομό.

Αναφερόμενος επίσης στο ενδεχόμενο συνεργασίας κάποιου μεγάλου κόμματος με ένα από τα μικρότερα, προτίμησε να χρησιμοποιήσει και πάλι παροιμίες: «Κοντά στο Ήερό - είτε - κείνεται και το χλωρό». Στη χρονολογία, δηλαδή των μεγάλων δυνάμεων θα χρησιμοποιήσουν και αυτές οι τσόντες που όλα πάνε να σπληνίσουν αλλημιακές κυβερνήσεις».

• Τα ψηφοδέλτια του ΚΚΕ: σε 46 περιφέρειες, καθώς κι αυτό της Επικρατείας, στις σελ. 50-51.